

Szerkesztői kommentár

Bevallom, némi szorongással írtam le a Kanizsai Írótáborban fölolvastott, utána a Magyar Szóban megjelent szövegemben a demonstráció szót, mint a megoldásainkhoz vezető út egyik kulcsfogalmát. Aztán (többször is) elszégyelltem magam. A belénk nevelt félelem akkor is működni próbál bennünk, amikor már a szerb hatalomnak majdnem annyira érdeke, mint nekünk, hogy ne essen bántódásunk. Nem a váratlanul hatni kezdő humanista szellem csodatevő hatása következtében, hanem mert az ország Európába a többi között a tomboló ösztönök megfékezésével juthat. Ez a feltevés a tüntetésen tökéletesen beigazolódott. Még csak provokációra sem került sor.

A fősztólalók elmondták azt, aminek ürügyén összegyűltünk, sőt valamivel többet is, mint amit a testi épségükben fenyegetett fiatalok terveztek. Mert kétélű fegyver a magyarverések elleni tiltakozás. Az a lehetőség is benne rejlik, hogy általa a veretésünket nyugtázzuk. Úgy ti., hogy – kizárólag a fizikai bántalmazásokra összpontosítva a figyelmet, a rendőrség és az igazságszolgáltatás munkáját bírálva – nem az okozati összefüggéseknek megfelelően tárjuk föl a problémát. Mert egyrészt a magyarverésnek sokkal tömegesebb formája, hogy másfél évtizeddel a kommunista diktatúra bukása után még mindig nincs önálló oktatásrendszerünk, magyar egyetemünk. Továbbá a vajdasági magyar diá-

kok által használt tankönyvek között még mindig akadnak teljes egészükben magyarverők, vagy legalábbis ilyen jellegű fejezetet is tartalmazó tankönyvek.

Ugyanakkor a szó szerint vett magyarverések hosszú távon csak akkor szűnhetnének meg, ha a magyarok által is lakott helységekből a szerb diákok számára kötelezővé tennék a magyar nyelv tanulását és a kultúránk megismerését. Nem beszélve arról, miszerint a szerbek történelmi és társadalomismereti tantervével ill. tankönyveivel kapcsolatban európai (magyar) történészek véleményét is okvetlenül ki kellene kérni. Első demonstrációnkon főleg az hangzott el, amit a fősztólalók már eddig – jóllehet nem ilyen rendkívüli körülmények között – többször hangoztattak. Ez így nagyszerű előgyakorlat volt. Viszont a legközelebbi rendezvényen már konkrétan (és szélesebb összefüggésekben) a pedagógiai apartheid ellen is tiltakozva kellene beszélni. Nem baj, hogy ennek a mi hatalmon levő politikusaink örülnének legkevésbé. Ők ui. az apróbb lépteket kifizetődöbbszeknek tartják. Nem fáj nekik, hogy a kényelmes sétájuk idején – viszonylag gyorsan – az egész délvidéki magyarságot agyonverik. Nem csak ököllel vagy vasrúddal. És nem pusztán sötétben vagy hátulról. Nem is kizárólag a rettegés okozta testi-lelki bántalmakkal.

